یادداشت

دو راهی تمام نشدنی مسیر FATF

سیدمجتبی ساداتی
روزنامه‌نگار

در مسابقات فوتبال زمانی که یک تیم در نتیجه جلو باشد و تیم مقابل از نظر قدرت در شرایط مساوی یا برتر است سعی می‌کند از نتیجه بازی حفاظت کند و لذا با میل به بازی تدافعی و تعویض بازیکن خط حمله به دفاعی و استفاده از همه نقاط زمین، بخصوص کناره‌ها، و پاس به عقب، بازی را اداره می‌کند و وقت گذرانی می‌کند تا سوت پایان بازی به صدا در آید. در سیاست هم همینطور است و سیاستمداران برای حفظ منافع ملی در روابط با دیگر کشورها گاهی با مذاکره کردن و گاهی با مذاکره نکردن و پاسخ ندادن زمان می‌خرند و وقت کشی می‌کنند تا به اهداف نهایی برسند. وقتی در سال ۹۴ برجام به سرانجام رسید، متعاقب آن پول‌های بلوکه شده ایران آزاد شد، در روابط بانکی با جهان به‌تدریج گشایش ایجاد شد. ایران جایگاه خود را در اوپک پس گرفت و فروش نفت روزانه از مرز ۲میلیون و سیصد هزار فراتر رفت. ایران به پرترافیک‌ترین مسیر آمد و شدِ مدیران کمپانی‌های بزرگ جهان برای سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف اقتصاد کشور تبدیل شد. بیش از ۲۰۰ شرکت و کمپانی بزرگ و کوچک بین‌المللی از جمله توتال، سی‌ان‌پی‌سی، رنو، زیمنس، مزدا و هیوندای در بخش‌های مختلف از جمله حمل و نقل، برق و انرژی، صنایع و مخابرات ایران قرارداد سرمایه‌گذاری امضا کردند. قرار شد ایرباس و آی تی آر ۱۲۰ فروند هواپیما به ما بدهند و پولش را از محل فروش بلیط مسافران بگیرند. بوئینگ آمریکا هم با التماس قرار شد با همین شرایط ۸۰ فروند هواپیما به ما بدهد. اروپا، چین و روسیه و حتی آفریقا در صف اول سرمایه‌گذاری بودند. قرار بود بازار پرسودی راه بیفتد اما قرار شد آمریکا از این سفره سهمی نداشته باشد بنابراین خیلی زود اوباما و جان‌کری فهمیدند که قافیه را باخته‌اند ولی دیر شده بود. ترامپ در دوران مبارزات انتخاباتی به رای‌دهندگان وعده داده بود که آمریکا را از این توافق به قول او فاجعه‌بار که هیچ سودی برای آمریکا نداشت خارج کند چون اعتقاد داشت لغو تحریم‌ها با آمریکاست ولی سودش به جیب اروپا و چین. بنابراین بعد از ورود به کاخ سفید از ایران خواست تا درباره برجام مذاکره کند والا از برجام خارج خواهد شد. ما اما بدون هیچ ابتکار دیپلماتیک فقط گفتیم مذاکره نمی‌کنیم و اگر ده تا ترامپ دیگر هم در دنیا درست شود منافع ما از برجام غیرقابل بازگشت است!! رئیس جمهور آمریکا، هم طبق وعده انتخاباتی، و هم از سوی تندروهای داخل و خارج، از جمله لابی صهیونیستی و سعودی تحت فشار برای خروج از برجام بود. نئوکان‌ها و لابی صهیونیستی در ۲۰ فروردین ۹۷ جان بولتون را به عنوان مشاور امنیت ملی وارد کابینه ترامپ کردند و یک ماه نگذشت که ترامپ در ۱۸ اردیبهشت ۹۷ طی یک سخنرانی ۱۱ دقیقه‌ای و با نشان دادن یک امضای خط خطی!!! بعد از حدود ۴۴۰ روز حضور در کاخ سفید، صندلی را از زیر پای برجام کشید. زمان به سود ما بود و ترامپ هم نزدیک ۱۵ ماه این دست و آن دست کرد اما فقط زمانی به این تصمیم رسید که از مذاکره نا امید شد. بعضی صاحب نظران اعتقاد دارند چون گذر زمان به سود ما بود حداقل باید مانند یک تیم فوتبال که وقتی از رقیب جلو هست و برای حفظ نتیجه وقت کشی می‌کند با انجام مذاکره در موضوعات مختلف، وقت کشی می‌کردیم تا این توفان بگذرد، شبیه همان کاری که کیم جونگ اون رهبر جوان کره شمالی کرد و بدون اینکه هیچ امتیازی بدهد فضای ضد کره‌ای موجود در واشنگتن را عوض کرد و کره را از سرخط اخبار سیاسی جهان خارج کرد. امید می‌رفت که جو بایدن، همانطور که در مبارزات انتخاباتی وعده‌اش را می‌داد بعد از نشستن بر مسند ریاست جمهوری به سرعت به برجام برگردد اما ظاهرا کار خیلی مشکل‌تر از این حرف‌هاست. بازکردن پیچ و مهره‌های جوشکاری شده ماشین عظیم تحریم‌ها که با ده‌ها فرمان اجرایی شکل گرفته و بیش از هزار شخص حقیقی و حقوقی را شامل می‌شود با وجود این همه دشمن برجام کار ساده‌ای نیست. خانم وندی شرمن دیپلمات کهنه‌کار دموکرات که در مذاکرات هسته‌ای سال ۲۰۱۵ دخیل بوده و اینک به منصب قائم‌مقامی وزارت خارجه رسیده است می‌گوید «سال ۲۰۲۱ سال ۲۰۱۵ نیست. میدان عوض شده است، ژئوپلتیک منطقه تغییر کرده است». به‌نظر می‌رسد که نظام سیاسی ما دچار فلج تصمیم‌گیری است و یک نمونه‌اش همین تصمیم‌گیری در مورد موضوع FATF است. اگر انسان در مورد موضوعی بیش از اندازه فکر کند به جایی می‌رسد که قادر به تصمیم‌گیری نیست. همه کشورهای جهان از جمله شرکای سیاسی و اقتصادی ایران در این نهاد مالی عضو هستند اما در کشور ما، چند سال است که نهادهای مختلف در حال بحث و تفکر در مورد پیوستن یا نپیوستن به آن هستند.

روی خط

امیدواری متکی از رسیدن اصولگرایان به وحدت

سخنگوی شورای وحدت در دومین همایش از سلسله نشست‌های هم‌اندیشی کمیته‌های اصناف و اقشار شورای وحدت با یادآوری وضعیت حکمرانی در پیش از انقلاب اسلامی به اهمیت موضوع استقلال و تاثیر انتخاب مردم بر سرنوشت کشور گفت: جامعه فرهنگیان یکی از مخزن‌های عظیم کشور است که در مقاطع مختلف به یاری انقلاب شتافته است. منوچهر متکی اظهار داشت: در ۴۰ سال گذشته هرگاه کشور نیاز به میدان‌داری و حضور آگاهانه داشت، فرهنگیان با حضور خود حماسه‌ای مهم رقم زدند. وی افزود: سال پیش دولتی با رای مردم انتخاب شده و حال در پایان دولت می‌توانیم به قضاوت بنشینیم و عملکرد آن را مورد بررسی قرار دهیم. سخنگوی شورای وحدت گفت: بزرگترین اشکال این دولت جهت‌گیری اشتباه در اتکا به خارج و توافق با کدخدا بود که این نوع نگاه اگرچه حسن نیت هم داشت ولی به بیراهه رفت و متاسفانه به توصیه حکیمانه رهبر انقلاب بر غیرقابل اعتماد بودن آمریکا بی‌توجهی شد و نتیجه‌اش این وضعیتی شد که می‌بینیم. متکی در ادامه به سازوکار تشکیل شورای وحدت پرداخت و بر اهتمام این شورا به وحدت برای تعیین مصداق مناسب در انتخابات تاکید و بر انجام مذاکرات با شورای ائتلاف اشاره کرد. وی بیان کرد: امروز در قوه قضائیه شاهد اتفاقات مبارکی هستیم که باعث دلگرمی مردم به نظام و مسئولین شده است و پس از انتخابات سال ۹۶ نگاه‌ها به جناب حجت‌الاسلام رئیسی بیشتر شده است. بحمدا... در مجلس شورای اسلامی هم نگاه انقلابی خوبی حاکم شده و این نگاه نیز باید در ضلع دیگر این مثلث در کنار قوه قضائیه و مقننه، در قوه مجریه نیز ایجاد شود.

حسن بهشتی پور در گفت و گو با «آرمان ملی»:

سیاست گام به گام بایدن؛ - ایران لغو تحریم می خواهد

- تحلیل‌ها درباره روسیه و چین اشتباه است
- چشم انتظار سفر آتی گروسی هستند

آرمان ملی- علیرضا پورحسین: سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا پس از اعلام گزارش‌ها درباره اینکه سه کشور آلمان، فرانسه و بریتانیا پیش نویس قطعنامه علیه ایران را که اوایل هفته جاری در اختیار اعضای شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی قرار داده بودند، پس گرفته‌اند، بر این باور بود که تروئیکای اروپا با حمایت کامل آمریکا به این نتیجه رسیدند که بهترین راه حمایت از روند فعالیت‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و خودداری از پیش برد پیش نویس آن قطعنامه بود و مدعی شد که با تمایلی زیاد به خواست ایران برای همکاری به محوری که منجر به پیشرفتی معتبر و عینی شود، امیدوار خواهیم بود. این مقام آمریکایی در خصوص نحوه تعامل ایالات متحده با ایران در آینده نیز گفته است که آماده مشارکت در گفتمانی سازنده هستیم و این پیشنهادی است که روی میز بوده است. اظهارات پرایس درباره پیش نویس این قطعنامه اروپایی در پی این مطرح می‌شود که تروئیکای اروپا در حمایت از طرح آمریکا علیه ایران، پیش نویس یک قطعنامه را به شورای حکام آژانس ارائه دادند که در آن نسبت به آنچه عدم شفافیت هسته‌ای از سوی ایران عنوان شده، به شدت ابراز نگرانی شده بود و به این سمت حرکت می‌کردند تا بار دیگر ایران را در شورای حکام محکوم کنند. در این میان مقامات روسیه ارائه پیش نویس این قطعنامه را احمقانه و یک اقدام سیاسی خطرناک توصیف کرده و خواستار رفتار مسئولانه آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در قبال برجام شده‌اند. موضع گیری که باز هم اما و اگرهایی را در ذهن ایجاد می‌کند. در راستای بررسی این مساله «آرمان ملی» گفت و گویی با حسن بهشتی پور، کارشناس مسائل بین‌الملل داشته است که در ادامه می‌خوانید.

پس گرفتن پیش نویس علیه ایران در شورای حکام توسط کشورهای غربی، حاوی چه پیام‌هایی است؟

باید توجه داشت که این اتفاق با مدیریت ایالات متحده انجام شد و بنیانگذار مطرح شدن پیش نویس علیه ایران، ایالات متحده بود و آنها راسا نیز این پیش نویس را پس گرفتند. اروپا نیز به دنبال نزدیکی روابطی که صورت گرفته است از این پیش نویس حمایت می‌کردند تا همگی به ایران فشار وارد کنند. دلیل اصلی این اقدام کشورهای غربی و خودداری از محکوم کردن ایران، هشدارهایی بود که مقامات ایرانی دادند. این هشدار به این گونه بود که توافق اخیر با آژانس ملغی شده و ترتیبات اجرائی پادمان هسته‌ای که مربوط به NPT است، آن را اجرائی خواهد کرد و پروتکل الحاقی را از دستور کار خارج خواهد کرد. این هشدار سبب شد که غربی‌ها تامل کرده و به دنبال راه‌حلی باشند که شاید بتوانند ایران را راضی کنند. نباید فراموش کرد که مخالفت روسیه و چین نیز در این امر موثر بوده است. در گذشته روسیه و چین نیز مخالفت کرده بودند اما ایران یک مرتبه در ماه‌های پیشین محکوم شده بود. مجموعا در رایزنی‌های که انجام داده‌اند به این نتیجه رسیده‌اند که از اقدامات شدیدتر خودداری کنند تا گروسی بار دیگر به تهران بیاید و دور بعدی مذاکرات انجام شود.

این سفر با چه اهدافی صورت می‌گیرد؟

آژانس مدعی شده که به برخی از سوالات آنها پاسخ داده نشده و ایران به صورت کامل همکاری نکرده است و به همین علت قصد محکوم کردن ایران را داشتند. شروع مذاکرات جدیدی مطرح نیست که بگوییم موضوع جدیدی در دستور کار است. همچنان همان گره هفته‌های اخیر باز نشده و ایران می‌خواهد در ابتدا آن کسی که برجام را برهم زده است، به تعهدات خود عمل کند تا در ادامه بتوان در خصوص برجام و تعهدات ایران نیز مذاکره کرد. پس گرفتن پیش نویس ضد ایرانی سبب شد تا این گره کورتر نشود و بحران تشدید نشود. امروز به این امید بسته‌اند که در سفر بعدی گروسی به تهران یک راهکار جدید به دست آید تا طرفین به توافق برسند. آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و در راس آن گروسی یک سفر دو منظوره سیاسی و فنی را به تهران خواهد داشت.

در خصوص نقش آفرینی روسیه و چین در روزهای اخیر صحبت‌هایی را مطرح کردید، برخی با این امر مخالف هستند و بر این باورند که این دو کشور تمایلی به لغو تحریم‌های ایران ندارند، نظر شما در این خصوص چیست؟

برخی ایرانی‌ها یک عادت بد دارند و آن این است که یک باور را ایجاد می‌کنند و خود نیز به نقد آن می‌پردازند. اینکه گفته می‌شود روسیه و چین تمایل دارند که تحریم‌ها علیه ایران ادامه داشته باشد، ساخته و پرداخته خود ایرانی‌هاست و این به قدری نشر شده که عده زیادی آن را باور کرده‌اند. یکی از اشکالاتی که بر این تحلیل وجود دارد این است که چین بازار خوبی در ایران دارد و زمانی که تحریم‌ها لغو شود، چین با صادرات خود به ایران سود زیادی را به دست خواهد آورد. غالب تجارت و مبادلات ایران و چین امروز به علت همین تحریم‌ها مختل شده است. چین در راستای دورز زدن تحریم‌ها با ایران همکاری می‌کند و منافعی را نیز به دست می‌آورد اما این در نظر گرفته نمی‌شود که اگر تحریم‌ها لغو شود، مبادلات ایران و چین چندین برابر می‌شود و سود بیشتری نصیب طرفین می‌شود، زیرا چین مصرف کننده انرژی است و ایران نیز تولید کننده انرژی است. ثانیا ایران یکی از مهم‌ترین مشتریان کالاهای چینی است، بنابراین این حرف که چین و روسیه خواهان تحریم ایران هستند، ساخته و پرداخته ذهن داخلی‌هاست و این مسائل نیز متاسفانه تکرار می‌شود.

این تحلیل غلط در خصوص سایر کشورها و سازمان‌ها نیز وجود دارد؟

بله این تحلیل غلط در خصوص ایالات متحده و برخی سازمان‌های بین‌المللی نیز وجود دارد. خودمان می‌سازیم و خودمان آنها را رد می‌کنیم. باید مطلب را فهمید، تحلیل کرد و در ادامه رد یا تایید کرد و متاسفانه این اتفاق در محافل داخلی رخ نمی‌دهد. در همین اواخر عنوان می‌شد که روسیه ایران را در سوریه تنها خواهد گذاشت و با غرب معامله خواهد کرد تا منافع بیشتری از اوکراین نصیب خود کند. آن تحلیل‌ها کجا رفت؟ هیچ کدام محقق نشد. نباید بر باورهای اشتباه تاکید کرد. از سوی دیگر نیز شاهد هستیم که عنوان می‌شود، سازمان ملل در اختیار آمریکا و عامل آمریکاست. در همین سازمان ملل و در شورای امنیت ۱۳ کشور در مقابل آمریکا ایستادند و همین چند ماه پیش آمریکا در همین سازمان ملل شکست خورد. فقط آمریکا و جمهوری دومینیکن در آن جلسه از قطعنامه ترامپ حمایت کردند و یک شکست بزرگ متوجه آمریکا شد. اینها نشان می‌دهد که چنین تحلیل‌هایی درست نیست. ما اسیر بعضی جریان سازی‌ها شده‌ایم. مگر می‌شود سازمان ملل با این بزرگی را نوکر آمریکا تصور کرد که هرچه او می‌گوید را اجرائی می‌کند؟ همین چند وقت پیش یک رای دیوان بین‌المللی لاهه صادر کرد مبنی بر اینکه این دادگاه صاحب صلاحیت در رسیدگی به اختلافات ایران و آمریکا است زیرا درست است که ایالات متحده از پیمان مودت بین ایران و آمریکا که در سال ۱۹۵۵ منعقد شد، خارج شده است اما این اختلاف مربوط به قبل از خروج آمریکا از پیمان است.

نکته جالب این جا است که از ۱۵ قاضی دیوان عالی لاهه یک نفر اهل ایالات متحده بود و او نیز علیه آمریکا رای داده بود و به نفع ایران. این هم نشان داد که دیوان بین‌المللی لاهه نیز استقلال دارد و در اختیار آمریکا نیست. باید واقع بینانه به مسائل نگاه کرد. هیچ وقت نمی‌توانیم بگوییم که در این مجامع بین‌المللی همه چیز خوب است اما نمی‌توان همیشه نیز آنها را متهم کرد. باید امر واقع را همانگونه که است مشاهده کرد، سپس تحلیل کرد و در انتها نیز در خصوص آن تصمیم گیری کرد.

پس از تحولات اخیر، سیاست طرفین درگیر در برجام به چه شکلی خواهد بود و آیا شاهد کاهش تنش‌ها خواهیم بود؟

ایالات متحده و دولت جو بایدن یک سیاست گام به گام را در پیش گرفته است. ایالات متحده همچنان می‌خواهد با خونسردی به کارهای خود ادامه دهد و تلقین کند که هیچ عجله‌ای برای انجام اقدامات بیشتر ندارد. تا این لحظه ایران به سیاست‌های طرف مقابل تن نداده و باید منتظر روزهای آینده و سفر آتی گروسی به تهران بود. دولت بایدن به این شکل می‌خواهد عمل کند که یک تحریم را لغو کرده و یا یک فشار را از روی ایران بردارد و ایران نیز به یک تعهد خود عمل کند. آنها چنین رویه‌ای را در دستور کار خود قرار داده‌اند. اگر در این راستا قصد دارند که موفق شوند باید این مورد را که چه کسی در ابتدا شروع کننده باشد باید کنار گذاشته، آمریکا این موارد را می‌خواهد اما شرایط برای تحقق آن فراهم نیست و دولت بایدن بعید به نظر می‌رسد به تمام آنچه که می‌خواهد برسد. ایران نیز نشان داده که بر لغو تحریم‌ها اصرار دارد. ایران نیز به صراحت گفته است که خواهان بازگشت به شرایط اردیبهشت ۹۷ است و در این صورت به تمام تعهدات خود عمل می‌کند.

> اینکه گفته می‌شود روسیه و چین تمایل دارند که تحریم‌ها علیه ایران ادامه داشته باشد، ساخته و پرداخته خود ایرانی‌هاست و این به قدری نشر شده که عده زیادی آن را باور کرده‌اند. یکی از اشکالاتی که بر این تحلیل وجود دارد این است که چین بازار خوبی در ایران دارد و زمانی که تحریم‌ها لغو شود، چین با صادرات خود به ایران سود زیادی را به دست خواهد آورد

واکنش ایران در قبال اقدامات غرب در هفته‌های اخیر تا به امروز را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

زمانی که توافق حاصل می‌شود، این گونه نیست که طرف مقابل رفتار این چنینی داشته باشد. وقتی کسی کار خوبی انجام می‌دهد، شما هم باید در مقابل کار خوبی انجام بدهید تا آنها ترغیب به مذاکره و گفت و گو شوند. اگر در مقابل کار خوبی که ایران انجام می‌دهد آنها به دنبال قطعنامه ای تند علیه ایران باشند، نشان می‌دهد که می‌خواهند از قوای قهریه شورای حکام علیه ایران استفاده کنید. البته تا اینجا که جلوی این امر به خاطر هشدار ایران و مخالفت روسیه و چین گرفته شده اما این به معنای پایان ماجرا نیست و باید دید که به دنبال چه چیزی هستند. به نظر می‌رسد آمریکایی‌ها هنوز به دنبال این هستند که از راه‌های مختلف ایران را مرعوب کرده یا مجبور کنند تا مسیر فعلی را کنار گذارد. آنها به راحتی می‌توانند گره‌ها را باز کنند. آنها می‌توانند بیایند و تحریم‌ها به ویژه در بخش نفت و بانک را به حالت تعلیق در آورده یا یک اقدام مثبتی از خود بروز دهند تا دریچه گفت و گو و مذاکرات برای چگونگی بازگشت دو طرف به تعهدات توافق هسته‌ای فراهم شود اما همچنان به دنبال امتیازگیری بیشتر هستند. ایران در این زمینه بسیار زیرکانه عمل کرده و باید در ادامه نیز هوشیار باشد تا در تله‌های چیده شده گرفتار نشود.

کشورهای همسایه پیرامون پرونده ایران- آمریکا چه واکنشی دارند؟

تحرکات قطر در سایه انفعال خودخواسته عمان

بعد از روی کار آمدن دولت جدید آمریکا و حل بخشی از مشکلات دوحه با برخی از کشورهای عربی اطرافش از جمله امارات و عربستان، گویی خون تازه‌ای در رگ‌های سیاست خارجی قطر جریان پیدا کرده و این کشور تلاش های تازه‌ای را برای ایفای نقش موثرتر در منطقه از جمله در حل موضوع اختلافات ایران با برخی از کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس و همچنین آمریکا آغاز کرده است. دولتمردان قطری که این روزها از رابطه خوبی با تیم سیاست خارجی آمریکا برخوردار هستند، تلاش دارند از این فرصت برای احیای جایگاه پیشین قطر استفاده کرده و انزوای چندساله اخیر خود بابت تحریم از سوی چند کشور مهم جهان عرب از جمله عربستان، امارات، مصر و... که به نوعی مورد حمایت دونالد ترامپ رئیس‌جمهور پیشین آمریکا نیز بود، جبران کنند. زمانی که قطر در سال ۲۰۱۷ مورد تحریم هوایی، زمینی و دریایی عربستان و کشورهای همسوی ریاض قرار گرفت و بحران دیپلماتیک این کشور با سعودی‌ها افزایش یافت، ایران در کنار ترکیه از جمله کشورهایی بود که از دولت قطر حمایت و پشتیبانی کرد در واقع به گفته خود مقامات قطری، تهران اولین کشوری بود که اقدام به ارسال کالاهای اساسی برای دوحه کرد و بنادر و حریم هوایی خود را به روی این کشور گشود. اکنون به نظر می‌رسد که قطر با کاهش تنش‌ها و مشکلات پیرامونی‌اش تلاش می‌کند در سایه انفعال خود خواسته سلطان جدید عمان در مورد مسائل منطقه، از این فرصت برای حضور جدی‌تر در تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی استفاده کند و دوحه را به عنوان قطب دیپلماسی منطقه معرفی کند، گرچه قطعا در این مسیر با مشکلاتی از جمله مانع تراشی‌های ریاض و ابوظبی روبه‌رو خواهد شد. در مدت اخیر بارها مقامات قطری از جمله «محمد بن عبدالرحمان آل ثانی» وزیر خارجه این کشور عربی اعلام کرده که این کشور آماده میانجیگری میان ایران و کشورهای عربی است و خواستار برگزاری نشست مشترک میان کشورهای عرب منطقه و ایران شده است. تهران نیز همواره از پیشنهاد قطر به منظور میانجیگری میان ایران و کشورهای عرب منطقه استقبال کرده است چنان که محمد جواد ظریف وزیر امور خارجه کشورمان چندی پیش در صفحه توئیتر خود در این ارتباط نوشت: «ایران از دعوت برادرم محمد بن عبدالرحمن وزیر خارجه قطر برای گفت و گوی فراگیر در منطقه استقبال می‌کند.» ظریف افزود: «همانگونه که همواره تاکید کرده‌ایم راه‌حل چالش‌هایمان در همکاری برای تشکیل مشترک «منطقه‌ای قوی» قرار دارد: صلح آمیز، باثبات، شکوفا و عاری از هژمونی جهانی و منطقه‌ای.» وزیر خارجه قطر نیز پنج‌شنبه ۲۳ بهمن ضمن شرکت در نشست خبری مشترک با وزیرخارجه اسپانیا اعلام کرد: «ایران همسایه ماست و آنچه در منطقه رخ می‌دهد، مستقیما روی ما تاثیر می‌گذارد.» او همچنین آمریکا را متحد راهبردی قطر خواند و افزود: «دوحه سعی در تنش‌زدایی و احیای فرآیند سیاسی و دیپلماتیک برای بازگشت به توافق هسته‌ای با ایران دارد و این بخشی از تلاش‌های بین‌المللی است که همه کشورها و نه فقط قطر به آن مبادرت می‌ورزند.» در جریان تلاش‌های دوحه برای کاهش اختلافات در منطقه و برگزاری نشست مشترک بین ایران و کشورهای عربی منطقه، وزیر خارجه قطر در ۲۷ بهمن ماه در سفری از پیش اعلام نشده به تهران آمد و با محمد جواد ظریف همتای ایرانی خود و همچنین حجت‌الاسلام و المسلمین حسن روحانی رئیس‌جمهور دیدار و رایزنی کرد. حمد بن عبدالرحمان بن جاسم آل ثانی در دیدار با رئیس‌جمهور، پس از تقدیم پیام کتبی امیر قطر به حسن روحانی، از جمهوری اسلامی ایران به عنوان کشور قدرتمند و تاثیرگذار منطقه یاد کرد و بر ضرورت همکاری و همفکری کشورهای منطقه و خلیج فارس برای حل مشکلات تاکید کرد. بن جاسم آل ثانی افزود: همواره معتقد به حفظ آرامش و ثبات و گفت و گو میان کشورهای منطقه بوده‌ایم و ما نیز در تداوم طرح ابتکار صلح هرمز و طرح امید، خواستار گفت و گوهای منطقه‌ای برای حل مشکلات میان کشورهای منطقه هستیم.

گزارش

آیت‌ا... سید حسن خمینی:

مشکلاتمان را باید در عرصه جهانی حل کنیم

ادامه از صفحه دو/ حواستان باشد کلیاتی که از امام یاد گرفته ایم را از دست ندهیم؛ اینها ذخایر بزرگی است و در تاریخ ایران کمتر رهبری آمده که اینها را برای مردم ودیعه بگذارد. این همه با هم بودن و همه چیز به اتکای مردم بودن و این انسجام داشتن و نقش دین را وارد عرصه تصمیمات ملی کردن مانند نخ تسبیح همه را به هم پیوند می دهد، چیزهای مهمی در جامعه ماست و در طول تاریخ هم نظیر آن نیست. یادگار امام با تأکید بر اینکه امام سرمایه بزرگی برای کشور است، اظهار داشت: اگر این سرمایه را از شما بگیرند بی هویت می شوید. هویت اتصال به یک قدرت، توان و اندیشه ای که هنوز هم در مسائل اختلافی جامعه مورد اتکا است. وی گفت: ادای دین به ایران، اسلام، تشیع، امام زمان(عج)، امام، خودمان و فرزندانمان این است که بدانیم که هیچ چیزی مثل انتخابات نیست و در این راه تلاش کنیم تا بتوانیم مردم را در جایی جمع کنیم؛ باید در این زمینه کوشش کنیم. البته طبیعتا ما بخشی از علت هستیم و علت های دیگری هم هست. ما به قدر توان سعی می کنیم و ان شاء ا... که بقیه هم بشود. بخشی از آن ما هستیم و بخشی در حوزه اختیار ما نیست و بقیه باید کمک کنند و یا حداقل مانع نشوند.

امام بازگوکننده آرمان جوانان

یادگار امام در گفت‌وگوی بین‌نسلی در حسینیه جماران با بیان اینکه بها دادن به جوان به معنای توجه کردن به آرمان‌هاست، گفت: وقتی می گوییم امام جوانانه فکر می کرد یعنی امام با ارزش‌های جوانان همدلی کرد و آنها را پذیرفت، نمایندگی و رهبری کرد. درحالی که یک شخصیت بسیار موثر دینی بود. یعنی آنها را از افق دین بیرون نبرد و آنها را در درون دین ترسیم و اجتهاد کرد. آیت‌ا... سید حسن خمینی اظهار داشت: ما حدود ۲۰ میلیون نفر جوان در کشور داریم؛ همه نمی‌توانند مدیر شوند. اول انقلاب هم این‌طور نبود. می گویند همه وزیران، استانداران و فرماندهان سپاه جوان بودند. همه اینها چه بخشی یا چه درصدی از جوانان کشور بودند. آیا با ۲۰هزار نفر مدیر جوان مشکل همه جوانان کشور حل می‌شود؟! آن وقت به جوانان بها داده‌ایم؟! بخش زیادی از نیروهایی که هستند هم هنوز به سن بازنشستگی نرسیده‌اند؛ اینها پدران همین جوانان هستند و اگر کنار بروند خانواده آنها به مشکل می‌خورد. وی افزود: این گونه نشود که تلقی شود شعار جوان سکوی پرش تعدادی از جوانان و یا شعار زنان سکوی پرش بخش بسیار کوچکی از زنان است. یادگار امام ادامه داد: وقتی می گوییم حکومت جوانان، یعنی حکومتی که به دنبال آرمان و اهداف جوانان است. مشکلات جوانان و پیرها و میانسالان را هر حکومتی باید حل کند. هر حکومت -جوان یا پیر- باید برای جوانان شغل درست کند. اینها ربطی به حکومت جوانان ندارد. سیدحسن خمینی اظهار کرد: اگر امام و انقلاب به جوانان بها داد برای این بود که آرمان جوانان در آستانه انقلاب چیزهایی بود که انقلاب پاسخ به آنها بود. البته مدیرانش هم جوان بودند اما علت اینکه این حکومت بهادهنده به جوانان بود این بود که امام بازگوکننده آرمان جوانان در آستانه انقلاب بود. آن آرمان نفی استبداد، سلطنت و استعمار بود و عدالت اجتماعی، آزادی و جمهوری بود. امروز آرمان جوانان ما چیست که اگر فردا قرار شد کسی حکومت جوانان و یا بهادهنده به جوانان را در دست بگیرد بتوانیم بگوییم او دارد این آرمان‌ها را نمایندگی می کند؟ وی عنوان کرد: ممکن است این بار حوزه آزادی از آزادی سیاسی به بعضی از آزادی‌های اجتماعی یا فرهنگی منتقل شده باشد. حتما یکی از معیارها عدالت است؛ اما کدام سطح از عدالت؟ عدالت اقتصادی یا علاوه بر آن عدالت سیاسی، جنسیتی، قومیتی، فرهنگی و عدالت در به‌دست‌آوردن فرصت‌هاست. البته یکی از این به دست آوردن فرصت‌ها، موقعیت اجتماعی و مدیریتی است. اگر جایگاهی پیدا شد و همه با هم در معرض او قرار گرفتند، اولویت گذاشتن ظلم است. حقوق زنان به معنای نفی حقوق مردان نیست. حقوق جوانان هم به معنای نفی حقوق میانسالان نیست. وی بیان کرد: حکومت باید به آرمان‌ها توجه کند. باید به این نکته توجه کنیم که وقتی نیازهای درجه دو پررنگ شود، بعضا انسان از نیازهای درجه یک غافل می‌شود. وی تصریح کرد: نیازهای درجه یک حقوق اولیه زندگی یعنی معیشت، پوشاک و خانواده است و معمولا تا اینها تامین نشود ذهن کسی به سراغ نیازهای درجه دو نمی‌رود. بحث را به اینکه توجه به جوانان در تسهیل وام ازدواج است، تنزل ندهیم. این کار، جوان و پیر ندارد و هر حکومتی باید آن را انجام دهد؛ خواه مدیر آن میانسال، پیر و یا جوان باشد.

امام رهبر جوانان و انقلاب جوانانه است

آیت‌ا... سیدحسن خمینی با تاکید بر اینکه بها دادن به جوان به معنای توجه کردن به آرمان‌هاست، گفت: بعضی از آرمان‌های جوان و میانسال ممکن است به تضاد برسند و گسست نسلی پیدا می‌شود. ممکن است نسلی برای اموری ارزش قائل باشد و هنجار و ضد او را ناهنجاری بداند. آن وقت در نسل بعد با این مواجه می‌شوید که آنها برعکس شما فکر می‌کنند. سنت‌های یک جامعه دستخوش هجمه جوانان می‌شود آن وقت نسل قبل نسبت به اینها به شدت احساس درد می‌کند و فکر می‌کند یافته‌های ارزشی او دارد از بین می‌رود. وی یادآور شد: وقتی می گوییم امام جوانانه فکر می‌کرد یعنی امام با ارزش‌های جوانان همدلی کرد و آنها را پذیرفت، نمایندگی و رهبری کرد. درحالی که یک شخصیت بسیار موثر دینی بود. یعنی آنها را از افق دین بیرون نبرد و آنها را در درون دین ترسیم و اجتهاد کرد. به این جهت امام رهبر جوانان و انقلاب جوانانه است. البته اینکه مدیران انقلاب هم جوان بودند امر مسلمی است ولی به نظر من این نیست که انقلاب را جوانانه و بهادهنده به جوانان کرده؛ توجه به بحث آرمان‌های جوان است. وی تاکید کرد: انقلاب یک کل به‌هم پیوسته است و علت اینکه می‌توانست تاثیر بگذارد هم این بود که همه اجزای او با هم کار می‌کرد. یک ماشین زمانی می‌تواند شما را به مقصد برساند که هم چرخ و هم فرمان و هم شیشه داشته باشد و بدون چرخ راه نمی‌رود. در کاریکاتور تناسب‌ها به هم می‌ریزد و بعضی وقت‌ها اصلا طرح اصلی گم می‌شود. جوان در جریان انقلاب حضور داشت، ولی فقط جوان نبود که مشکل را حل کرد؛ دین بود اما به‌تنهایی نبود. حتما مبارزه با استکبار بود ولی در کنار آن عدالت هم بود که مردم را به حرکت وادار می‌کرد. یادگار امام ادامه داد: هویت انقلاب «شامله» بود؛ یعنی همه را با هم داشت. سید حسن خمینی تصریح کرد: معنای رفع گسست نسلی این نیست که نسل امروز هر آنچه قبلی‌ها انجام داده‌اند را بگوید درست است. رفع گسست نسلی به این است که شما از اشتباهات گذشته درس بگیرید و دوباره تکرار نکنید. یادگار امام(ره) خاطرنشان کرد: اگر کسی فکر کند یک‌تنه می‌تواند همه مشکلات را حل کند یا نسلی فکر کند اگر ما بر سر کار بیاییم همه جا را گلستان می‌کنیم، درست نیست. اگر دیدید جهت حرکت درست و سرعت متناسب است، بپذیرید.